Controlul bugetar al asistenței financiare acordate de UE Afganistanului

P7_TA(2011)0578

Rezoluția Parlamentului European din 15 decembrie 2011 referitoare la controlul bugetar al asistenței financiare acordate de UE Afganistanului (2011/2014(INI))

(2013/C 168 E/07)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind Afganistanul, în special Rezoluția din 8 iulie 2008 privind stabilizarea situației din Afganistan ([1]), Rezoluția din 15 ianuarie 2009 referitoare la controlul bugetar al fondurilor UE în Afganistan ([2]), Rezoluția din 24 aprilie 2009 referitoare la drepturile femeilor în Afganistan ([3]) și Rezoluția din 16 decembrie 2010 referitoare la o nouă strategie pentru Afganistan ([4]),

— având în vedere rezoluțiile sale privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2007 din 23 aprilie 2009 ([5]) și exercițiului financiar 2008 din 5 mai 2010 ([6]),

— având în vedere Rezoluția sa din 5 iulie 2011 referitoare la viitorul sprijinului bugetar al UE acordat țărilor în curs de dezvoltare ([7]),

— având în vedere Conferința de la Kabul din 20 iulie 2010, la care donatorii au convenit să amelioreze alinierea programele lor și să se angajeze față de principiul eficacității ajutorului, precum și Conferința de la Londra din 28 ianuarie 2010 la care donatorii au convenit înființarea unui oficiu independent de control la nivel înalt și canalizarea unor sume mai importante din ajutorul pentru dezvoltare prin intermediul guvernului Republicii Islamice Afganistan, sprijinită de reformarea structurilor și a bugetelor;

— având în vedere răspunsurile Comisiei la întrebările adresate de Comisia pentru control bugetar la 7 septembrie 2010 și 22 iunie 2011,

— având în vedere Raportul special nr. 3/2011 al Curții de Conturi Europene privind „Eficiența și eficacitatea contribuțiilor UE canalizate prin organizații ONU în țări afectate de conflicte”,

— având în vedere rapoartele de audit ale Inspectorului General Special pentru Reconstrucția Afganistanului (SIGAR),

— având în vedere rapoartele de audit privind Afganistanul ale Biroului SUA pentru Responsabilitate Guvernamentală (GAO),

— având în vedere rapoartele de audit privind Afganistanul ale Inspectorului General al Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID),

— având în vedere raportul final al Comisiei pentru contracte pe timp de război din Irak și Afganistan către Congresul Statelor Unite ale Americii, intitulat „Transformarea contractelor pe timp de război”,

— având în vedere proiectul de lege afgană privind instituția națională de conturi,

([1]) JO C 294 E, 3.12.2009, p. 11.
([2]) JO C 46 E, 24.2.2010, p. 87.
([3]) JO C 184 E, 8.7.2010, p. 57.
([4]) Texte adoptate, P7_TA(2010)0490.
([5]) JO L 255, 26.9.2009.
([6]) JO L 252, 25.9.2010.
([7]) Texte adoptate, P7_TA(2011)0317.

Joi, 15 decembrie 2011

— având în vedere Declarația de la Ciudad de Mexico a Organizației Internaționale a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI) privind independența instituțiilor supreme de audit, aprobată în 2007,

— având în vedere planul de acțiune al UE privind Afganistanul și Pakistanul, așa cum a fost adoptat de Consiliu la 27 octombrie 2009 și rapoartele de punere în aplicare a acestui plan, publicate bianual,

— având în vedere Decizia 2011/23 a Consiliului Executiv al Programului pentru Dezvoltare al ONU, a Fondului ONU pentru Populație și a Biroului ONU pentru Servicii de Proiect, adoptată la sesiunea anuală din 2011 (6-17 iunie 2011),

— având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar și avizul Comisiei pentru afaceri externe, precum și cel al Comisiei pentru dezvoltare (A7-0388/2011),

A. întrucât în Rezoluția Parlamentului din 16 decembrie 2010 referitoare la o nouă strategie pentru Afganistan s-au identificat câteva aspecte problematice legate de controlul bugetar al asistenței financiare acordate de UE Afganistanului;

B. întrucât organizația Integrity Watch informează că în 2009, în Afganistan, s-a plătit mită în valoare de peste un miliard de dolari;

C. întrucât Comisia pentru control bugetar este responsabilă de monitorizarea rentabilității execuției bugetului general al UE;

D. întrucât principiile responsabilității și transparenței în ceea ce privește banii publici sunt fundamentale pentru democrație;

E. întrucât Afganistanul se află printre țările care primesc cel mai consistent ajutor civil de la bugetul general al UE;

F. întrucât din anul 2002 Comisia Europeană a angajat credite de peste 2 miliarde EUR și a plătit peste 1,8 miliarde EUR cu titlu de ajutor pentru dezvoltare și ajutor umanitar pentru Afganistan;

Beneficii și dezavantaje ale diferitelor canale de finanțare pentru ajutorul acordat Afganistanului

1. reamintește faptul că Comisia poate avea în vedere diferite canale de finanțare atunci când dirijează fonduri UE spre Afganistan; reamintește faptul că guvernul Republicii Islamice Afganistan nu primește sprijin bugetar (sectorial) direct de la bugetul general al UE;

2. remarcă faptul că fiecare dintre canalele de finanțare prezintă beneficii și dezavantaje specifice legate de scopurile în care se efectuează cheltuielile, menționate în tabelul din expunerea de motive;

3. consideră că niciunul dintre canalele de finanțare nu ar trebui exclus, deoarece fiecare prezintă beneficii și dezavantaje specifice; consideră că este necesar să se diversifice ajutorul pentru a veni în întâmpinarea nevoilor individuale, prin intermediul canalului de finanțare adecvat;

4. solicită Comisiei să aibă în vedere condiționarea sprijinului bugetar direct pentru Afganistan de reguli stricte și bine definite, de îndată ce sunt dovedite stabilitatea macroeconomică necesară și o gestionare financiară suficient de sigură, deoarece aceasta reprezintă cel mai bun instrument de consolidare a capacităților administrației afgane; consideră că astfel s-ar obține rezultate sustenabile și orientate pe termen lung;

5. consideră că este de datoria Comisiei să evalueze capacitatea ministerelor din cadrul guvernului afgan și consideră că sprijinul bugetar ar putea începe cu sume limitate acordate în condiții riguroase și bine definite; ia act de exemplul altor țări donatoare de a acorda sprijin bugetar sectorial ministerelor afgane care respectă standardele de responsabilitate și transparență în ceea ce privește fondurile; solicită Comisiei să aibă în vedere acordarea de sprijin bugetar în condiții riguroase și bine definite, nu doar la nivel central, dar și la nivel regional și local, de îndată ce sunt îndeplinite condițiile și criteriile necesare, deoarece astfel s-ar realiza consolidarea capacităților la toate nivelurile publice; consideră că o diversificare coordonată a sprijinului bugetar pentru diferite niveluri administrative ar consolida, de asemenea, poziția Comisiei vizavi de respectivele entități și astfel Comisia ar deveni mai independentă de relațiile cu o entitate unică; consideră că această diversificare nu trebuie să submineze rolul și responsabilitatea guvernului central și că este necesară deci aprobarea acestuia;

6. solicită Comisiei ca, în același timp, să condiționeze eventualul sprijin bugetar viitor de îndeplinirea unor condiții riguroase, bine definite, clare și măsurabile; consideră că aceste obiective trebuie să vizeze obținerea de rezultate care să poată fi evaluate prin intermediul unor indicatori și al unor standarde predefinite în materie de responsabilitate și transparență; subliniază că trebuie stabilite, încă de la început, linii de bază pentru evaluarea progreselor viitoare; consideră că mecanismele de combatere a corupției și a fraudelor sunt de o importanță maximă în acest context; susține că eficacitatea măsurilor din cadrul politicii de dezvoltare din statele partenere trebuie verificată, de asemenea, pe baza unor criterii locale; în acest sens, insistă asupra importanței majore pe care o are formarea în administrația publică, îndeosebi în cadrul forțelor de securitate și de poliție;

7. reamintește rolul de supraveghere al Parlamentului și, prin urmare, solicită Comisiei să realizeze aceste acțiuni într-un mod transparent, prezentând public următoarele:

— acordul la care s-a ajuns cu guvernul afgan;

— liniile de bază, indicatorii, obiectivele, metodele de calcul și sursele de verificare pentru a evalua progresul și pentru a lua deciziile privind efectuarea de plăți din eventualul sprijin bugetar viitor, în tranșe variabile și în funcție de performanțe;

— rapoarte standard clare care să evalueze, în mod obiectiv și transparent, progresele înregistrate pe baza criteriilor definite și, dacă este cazul, motivele pentru care progresele nu s-au realizat conform planificării inițiale;

Controlul fondurilor UE în Afganistan și responsabilitatea pentru acestea

Punctele deficitare raportate de auditori

8. ia act de recentul raport de audit al Curții de Conturi Europene (CCE) privind fondurile UE canalizate prin organizații ONU în țări afectate de conflicte, printre care și Afganistan; regretă deficiențele din gestionarea proiectelor în Afganistan identificate de CCE, printre care:

— deficiențe în elaborarea proiectelor, care au drept consecință proiecte nesustenabile și ineficiente;

— prezentarea cu întârziere a rapoartelor agențiilor ONU către Comisie, care sunt prea generale și orientate mai curând spre activități decât spre rezultate, nepermițând Comisiei să verifice în mod adecvat eficiența proiectelor;

— întârzieri frecvente ale proiectelor, care sunt cauzate de calendare nerealiste;

9. este preocupat de rapoartele întocmite de alte instituții de audit, cum ar fi Inspectorul General Special al SUA pentru Reconstrucția Afganistanului (SIGAR), Biroul Statelor Unite pentru Responsabilitate Guvernamentală (GAO), Comisia pentru contracte pe timp de război și Inspectorul General al Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), care au identificat următoarele deficiențe:

— risc crescut de corupție și fraudă în această țară, exemplificat de scandalul care a avut loc recent la Banca din Kabul și de raportul final al Comisiei pentru contracte pe timp de război, care a estimat că un procentaj cuprins între 5 % și 9 % din valoarea totală a ajutoarelor oferite de SUA Irakului și Afganistanului a făcut obiectul fraudei; de asemenea, raportul organizației Integrity Watch semnalează că, din cei peste un miliard de dolari plătiți de Afganistan ca mită în anul 2009, o treime au fost folosiți pentru a plăti diverse servicii publice (emitere de documente, educație, sănătate), poliția fiind organul cel mai corupt;

— lipsa de capacitate din partea majorității ministerelor afgane de a organiza licitații și de a gestiona contracte, din cauza incidenței ridicate a analfabetismului și a unui personal slab instruit;

— baze de date nefiabile ale poliției naționale afgane, deoarece cifrele variază de la 111 774 la 125 218 de polițiști, ceea ce ridică semne de întrebare cu privire la legalitatea și regularitatea salariilor plătite polițiștilor afgani, acesta fiind obiectivul principal al unicului proiect de mari dimensiuni finanțat de UE, Fondul fiduciar pentru lege și ordine (LOFTA);

— risc sporit de risipă de fonduri, exemplificat de raportul final al Comisiei pentru contracte pe timp de război, care a estimat că un procentaj cuprins între 10 % și 20 % din valoarea totală a ajutoarelor oferite de SUA Irakului și Afganistanului a fost risipit;

— numeroase niveluri de subcontractanți, ceea ce cauzează întârzieri și acumularea de cheltuieli generale, precum și limitarea posibilității de controlare a contractantului principal, dar și limitarea proporției de localnici afgani care beneficiază de aceste proiecte;

— finanțarea de proiecte pe termen scurt, cu șanse limitate de a fi sustenabile pe termen lung;

— lipsa de independență deplină față de guvern a Oficiului Afgan de Conturi și Control;

10. consideră că Comisia ar trebui să țină seama de neregulile identificate de organismele de audit din SUA și de altele din afara UE, care indică factori de risc și pentru proiectele finanțate de UE, deoarece mulți factori sunt aceiași sau au o natură asemănătoare;

Abordarea deficiențelor identificate

11. recunoaște circumstanțele dificile în care Comisia trebuie să trimită ajutor financiar într-o țară care este afectată de războaie de zeci de ani; subliniază că și controalele pe teren trebuie să se desfășoare tot în condiții dificile de securitate; solicită Comisiei să realizeze verificări contabile și controale alternative care se pot desfășura totuși pe teren în condițiile actuale de securitate; în plus, solicită Comisiei să abordeze deficiențele identificate și să finanțeze proiecte dacă îndeplinesc următoarele criterii:

— sunt sustenabile pe termen lung din punct de vedere financiar și operațional;

— încurajează, în cea mai mare măsură cu putință, gestionarea proiectelor de către organismele afgane;

— elimină în cea mai mare măsură cu putință riscul de fraudă și de corupție;

12. solicită Comisiei să identifice factorii de risc care au legătură cu corupția, frauda, sustenabilitatea proiectelor, nivelurile multiple de subcontractanți și alte cauze de pierdere și de utilizare abuzivă a fondurilor; solicită Comisiei să continue să abordeze aceste aspecte în mod adecvat în cadrul contractelor de subvenționare și al contractelor comerciale și să monitorizeze îndeaproape aplicarea acestor reguli;

13. subliniază importanța crucială pentru democrație de a avea o instituție supremă de audit care să fie pe deplin independentă financiar și operațional de puterea executivă și care să dispună de capacitate suficientă și de suficiente fonduri pentru a realiza audituri financiare, de conformitate și de performanță, respectând standardele internaționale de audit;

14. este preocupat de rapoartele prezentate de diverse surse independente și de încredere conform cărora autoritățile afgane de la cel mai înalt nivel obstrucționează investigațiile anticorupție efectuate de procurorii afgani împotriva unor persoane oficiale, cum ar fi guvernatorii;

15. deplânge faptul că noul proiect de lege privind Oficiul de Conturi și Control nu va garanta independența deplină a acestei instituții dat fiind faptul că, de exemplu, auditorul general și adjunctul acestuia nu vor fi numiți de legislativ, ci de executiv; remarcă faptul că această situație nu este în concordanță cu Declarația de la Ciudad de Mexico privind independența instituțiilor supreme de audit; prin urmare, solicită Comisiei să insiste asupra consacrării prin lege a independenței financiare și operaționale depline a Oficiului de Conturi și Control din Afganistan și asupra consolidării capacității; reamintește Comisiei că independența deplină, capacitatea și finanțarea suficiente ale Oficiului de Conturi și Control ar trebui considerate condiții esențiale pentru acordarea de sprijin bugetar direct;

16. invită Comisia să ia în considerare ideea de a desfășura vizite de control și de monitorizare împreună cu Oficiul de Conturi și Control din Afganistan; sugerează, în acest sens, intensificarea schimbului de cunoștințe în materie de audit și de formare între organismele responsabile; consideră că aceasta reprezintă o șansă de îmbunătățire a înțelegerii reciproce și de consolidare a capacităților;

O mai mare responsabilitate privind ajutorul canalizat prin agențiile ONU în Afganistan

17. reamintește că unele dintre cele mai importante proiecte finanțate de la bugetul general al UE sunt gestionate și implementate prin Programului ONU pentru Dezvoltare (PNUD);

18. reamintește că, în conformitate cu articolul 287 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Curtea de Conturi Europeană are dreptul de a realiza, dacă este necesar, acțiuni de audit pe teren la orice organism, oficiu sau agenție care administrează venituri sau cheltuieli în numele Uniunii;

19. reamintește că Parlamentul a solicitat în mod repetat Comisiei să îmbunătățească transparența și responsabilitatea pentru proiectele gestionate de organisme ale ONU, în special fondurile fiduciare cu mai mulți donatori, de exemplu prin introducerea unei declarații de asigurare;

20. ia act de recenta decizie a Comitetului Executiv al Programului ONU pentru Dezvoltare (PNUD), a Fondului ONU pentru Populație (UNFPA) și a Biroului ONU pentru Servicii de Proiect (UNOPS), adoptată la sesiunea anuală din 2011 (6-17 iunie 2011), de a acorda organizațiilor interguvernamentale de donatori, cum ar fi instituțiilor Uniunii Europene, drepturi de acces la rapoarte de audit intern similare cu drepturile statelor membre ale ONU; consideră totuși că sunt necesare progrese mai mari pentru a îmbunătăți raportarea privind utilizarea fondurilor UE, furnizându-se informații despre rezultate mai curând decât despre acțiuni; prin urmare, solicită Comisiei să invite alte agenții ale ONU să adopte aceeași politică ca și PNUD, UNFPA și UNOPS; ia act cu satisfacție de faptul că Fondul Organizației Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) a luat decizia de a urma exemplul respectiv;

Joi, 15 decembrie 2011

21. în plus, este de părere că, în viitor, va fi necesară o abordare mai cuprinzătoare pentru a da pe deplin curs cererilor repetate ale Parlamentului privind o mai mare transparență și responsabilitate, însoțite de eficiență și eficacitate; solicită CCE să ajungă la o înțelegere cu agențiile ONU cu privire la standarde comune de audit care să respecte pe deplin standardele internaționale de audit și pe baza cărora să se poată întocmi o declarație de asigurare;

22. atrage atenția asupra eforturilor actuale ale Grupului de lucru privind auditul ajutorului acordat în situațiile de catastrofă și obligația de a răspunde de gestiunea acestui ajutor, instituit de Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI) și condus de un membru al Curții Europene de Conturi ([1]); sprijină cele două obiective principale ale acestui grup de lucru:

— stabilirea de orientări și de bune practici legate de responsabilitatea pentru fonduri prin furnizarea de informații clare, transparente și standardizate tuturor părților implicate (donatori, beneficiari, organizații internaționale, ONG-uri), pentru ca, în cele din urmă, să se ajungă la un model unic și integrat de raportare;

— stabilirea de orientări și de bune practici în domeniul auditului pentru ca, în cele din urmă, să se ajungă la un concept unic de audit, ceea ce înseamnă că fiecare euro este auditat numai o singură dată de către un auditor extern care să poată oferi garanții tuturor părților implicate;

23. salută eforturile Grupului de lucru al INTOSAI și îl încurajează să își îndeplinească mandatul în intervalul de timp stabilit; este de părere că rezultatele ar putea fi aplicate și într-un context mai general, deoarece multe dintre problemele legate de ajutoarele acordate în situații de catastrofe sunt aceleași ca și în cazul ajutorului pentru dezvoltare trimis în zonele afectate de conflicte;

24. consideră că acesta este un mod adecvat de abordare a problemelor legate de răspunderea pentru fonduri, cu care s-au confruntat agențiile ONU;

25. prin urmare, invită CCE și birourile competente ale ONU să demareze un dialog pentru a găsi soluții la problemele nerezolvate; subliniază beneficiile unui sistem unic de audit în acest context, deoarece acesta ar crește eficiența acțiunilor de audit; consideră că activitatea Grupului de lucru al INTOSAI este deosebit de importantă în acest context și invită CCE să ajungă la un acord cu birourile ONU pe această bază;

26. reamintește, în acest context, că Parlamentul solicită de mult timp înființarea unui fond fiduciar european cu mai mulți donatori și atrage atenția asupra propunerii Comisiei (COM(2010)0815) care prevede că regulamentul financiar revizuit ar trebui să stabilească un temei juridic care să permită înființarea propriilor fonduri fiduciare cu mai mulți donatori; consideră că aceasta este o metodă de a asigura responsabilitatea pentru fonduri în cel mai înalt grad cu putință, de vreme ce nu toate agențiile ONU care gestionează fonduri fiduciare cu mai mulți donatori respectă standardele UE în materie de transparență și responsabilitate;

Coordonarea eforturilor de ajutorare ale comunității donatoare

27. remarcă faptul că eficacitatea ajutoarelor și coordonarea acțiunilor donatorilor în Afganistan sunt afectate de faptul că mulți donatori au tendința de a viza obținerea de rezultate pe termen scurt, fără a ține seama în mod suficient de nevoile guvernului afgan și ale poporului afgan; remarcă faptul că preferințele strict geografice justificate de prezența trupelor, dar și împărțirea pe regiuni a țărilor donatoare nu promovează coordonarea dintre donatori și crește riscul de duplicare și de utilizare ineficientă a asistenței financiare;

28. ia act de Concluziile Consiliului privind „Consolidarea acțiunii UE în Afganistan și în Pakistan", de raportul bianual aferent, de Cartea albastră a Comisiei Europene 2009, care include toate ajutoarele provenind din bugetul general al UE și din bugetele naționale ale statelor membre, precum și de recenta înființare a funcției duble de șef al delegației UE/ reprezentant special al UE; consideră că acestea sunt etape importante spre o mai bună coordonare a eforturilor UE și ale statelor membre;

([1]) http://eca.europa.eu/portal/page/portal/intosai-aada/home

29. așteaptă ca înființarea SEAE (Serviciul European de Acțiune Externă) să ducă la o coordonare și o interacțiune mai bune, precum și la mai multă transparență în executarea proiectelor UE și la o utilizare mai eficientă și mai sustenabilă a fondurilor UE în Afganistan; așteaptă, de asemenea, ca responsabilitățile să fie clar reglementate în cadrul delegației UE;

30. solicită Comisiei să continue eforturile de coordonare a ajutoarelor nu doar cu statele membre, ci și cu alți donatori internaționali, de exemplu prin adoptarea unor abordări comune pe sectoare care să completeze abordarea pe criterii geografice; subliniază rolul important deținut în acest context de Misiunea de Asistență a Națiunilor Unite în Afganistan (UNAMA) și de ministerul de finanțe afgan;

31. subliniază faptul că investițiile din partea comunității internaționale în Afganistan trebuie să fie în concordanță cu nevoile guvernului afgan și ale poporului din Afganistan;

O mai bună raportare

32. reamintește Comisiei că Parlamentul i-a solicitat ([1]) să prezinte un raport anual privind Afganistanul, care să cuprindă o evaluare detaliată a eficacității și impactului ajutorului, precum și o declarație de asigurare prin care să se identifice clar proporția ajutoarelor monitorizate, neregulile identificate și măsurile luate; repetă acest apel și solicită Comisiei să implementeze în totalitate recomandarea Parlamentului de a depune un raport anual privind execuția fondurilor de ajutor și controlul acestora în Afganistan;

33. consideră că este nevoie de o mai mare transparență și responsabilitate pentru utilizarea fondurilor UE pentru a ajuta statele membre ale UE și alți donatori să evite capcanele comune; prin urmare, solicită Comisiei să pună la dispoziție rapoarte ale misiunilor orientate pe rezultate, ale misiunilor de verificare a fondurilor UE canalizate prin agențiile ONU, precum și alte rapoarte de audit și de evaluare;

Provocări pentru viitor

34. ia act de recentul anunț efectuat de președintele Statelor Unite ale Americii de a retrage în jur de o treime din trupele americane până în vara anului 2012 și de a preda răspunderea forțelor de securitate afgane până în 2014; reamintește importanța unei situații de securitate stabile pentru supravegherea adecvată a fondurilor UE, deteriorarea condițiilor de securitate din Afganistan făcând deja din ce în ce mai dificile vizitele Comisiei și ale altor organizații în Afganistan pentru controale pe teren;

35. subliniază că retragerea trupelor ar putea avea un impact negativ asupra economiei din Afganistan; reamintește faptul că marea majoritate a bugetului afgan și a produsului intern brut al Afganistanului provine din ajutoare externe; remarcă faptul că refacerea economică este crucială pentru dezvoltarea generală a Afganistanului; consideră că ajutorul civil în Afganistan va câștiga importanță ca urmare a reducerii ajutorului militar;

36. este de părere că aceasta ar reprezenta o oportunitate de a aloca resursele, care sunt limitate, proiectelor ce pot da rezultate pe termen lung; reamintește nevoia unei mai bune sustenabilități economice a proiectelor și consideră că aceasta ar evita presiunea asupra donatorilor de a plăti fondurile disponibile la momentul respectiv și presiunea asupra beneficiarilor de a implementa proiecte lipsite de perspective pe termen lung;

37. consideră, de asemenea, că societatea civilă și parlamentarii trebuie să fie implicați în toate etapele de punere în aplicare, de monitorizare și de evaluare a rezultatelor și că această cerință trebuie să reprezinte un criteriu de eligibilitate decisiv pentru sprijinul bugetar;

([1]) Punctul 40 din rezoluția sa din 15 ianuarie 2009 menționată mai sus (JO C 46 E, 24.2.2010, p. 93).

38. consideră că este esențial pentru viitorul Afganistanului să se continue eforturile susținute din partea comunității internaționale de a îmbunătăți capacitatea și independența puterii judecătorești; solicită Comisiei și statelor membre să își intensifice eforturile în acest sens și să se angajeze într-un dialog constructiv și intens cu guvernul afgan pentru a garanta că un organism judiciar eficient și independent rămâne un obiectiv comun al tuturor părților implicate în dezvoltarea Afganistanului;

39. insistă asupra faptului că măsurile de combatere a corupției reprezintă o parte foarte importantă a procesului de pace în Afganistan, deoarece corupția conduce la o alocare defectuoasă a resurselor, îngreunează accesul la serviciile publice de bază precum sănătatea sau educația și reprezintă o piedică enormă în calea dezvoltării socioeconomice a țării; insistă, de asemenea, asupra faptului că corupția subminează încrederea în sectorul public și în guvern, motiv pentru care reprezintă o amenințare gravă la adresa stabilității naționale; prin urmare, solicită UE să acorde o atenție specială luptei împotriva corupției în cadrul asistenței acordate acestui stat;

40. regretă faptul că o proporție importantă a ajutorului internațional se pierde de-a lungul lanțului de distribuție și semnalează patru cauze ale acestui fenomen: risipa, costurile intermediare și de securitate excesive, suprafacturarea și corupția; în consecință, solicită UE să monitorizeze costurile și impactul tuturor ajutoarelor UE în Afganistan, în vederea îmbunătățirii eficienței ajutorului;

41. consideră că evoluția condițiilor de securitate din Afganistan reprezintă o provocare viitoare majoră pentru reconstrucția Afganistanului și solicită Comisiei să dezvolte, împreună cu comunitatea internațională, o strategie de asigurare a securității în Afganistan și de stimulare a unei economii care să se susțină prin mijloace proprii, printre altele pentru a putea exercita un control adecvat asupra fondurilor de ajutorare;

42. subliniază că egalitatea de gen și drepturile femeilor sunt considerate drept chestiuni esențiale, atât în strategia națională de dezvoltare a guvernului afgan, cât și în documentul național de strategie pentru 2007-2013, conform căruia perspectiva de gen va fi o parte integrantă a programării;

Perspectiva politicii de afaceri externe

43. reiterează angajamentul UE pentru sprijinirea în continuare a Afganistanului; evidențiază faptul că obiectivul general al asistenței UE pentru dezvoltare acordate Afganistanului ar trebui să consiste în sprijinirea dezvoltării sustenabile pe termen lung a țării, inclusiv îmbunătățirea standardelor socioeconomice, favorizarea creării de locuri de muncă și a creșterii numărului de IMM-uri, consolidarea sectorului educațional și asigurarea egalității de gen; subliniază faptul că ajutorul ar trebui să înlesnească și mai mult dezvoltarea capacităților în administrația publică, să consolideze statul de drept și să reducă corupția, facilitând astfel transferul responsabilităților în materie de securitate către guvernul Republicii Islamice Afganistan; recomandă ca o parte a asistenței financiare pentru Afganistan să fie alocată pentru planul cincinal de eliminare treptată a culturilor de opium și de înlocuire a acestora cu producții alternative; subliniază necesitatea de a facilita cooperarea subregională prin intermediul asistenței în chestiuni de natură transfrontalieră;

44. reiterează nevoia urgentă de a crește eficacitatea ajutorului, având în vedere că mulți indicatori de dezvoltare nu arată încă nicio îmbunătățire semnificativă, iar corupția și lanțul lung de distribuție a ajutorului internațional reprezintă în continuare obstacole majore în furnizarea de servicii esențiale către populație; invită Uniunea Europeană și statele membre să utilizeze instrumentele financiare disponibile, inclusiv viitoarele fonduri fiduciare ale UE, atunci când acestea vor fi instituite, într-un mod eficient care să garanteze furnizarea de servicii esențiale către populație;

45. constată că majoritatea resurselor pentru dezvoltarea socioeconomică a Afganistanului sunt canalizate prin intermediul unor mecanisme internaționale, însă o parte semnificativă a acestui ajutor nu ajunge la destinatari, și anume la populația din Afganistan; atrage atenția asupra faptului că UE și, în special, Comisia/SEAE ar trebui să aibă un rol principal în îmbunătățirea coordonării între donatori, în strânsă colaborare cu alți donatori-cheie, cum ar fi SUA și Japonia, și solicită evaluări detaliate ale eficacității ajutorului pentru o mai mare transparență și responsabilizare a donatorilor în ceea ce privește ajutorul;

46. consideră că Uniunea Europeană, ca unul dintre cei mai mari donatori de asistență publică pentru dezvoltare și umanitară din Afganistan (peste 2 miliarde EUR între 2002 și sfârșitul anului 2010), are responsabilitatea precisă de a verifica dacă aceste fonduri ajung la destinatari și dacă îmbunătățesc condițiile lor de viață;

47. insistă ca SEAE și Comisia, atunci când folosesc organizațiile internaționale ca mijloc de distribuire a ajutorului, să acorde o atenție deosebită eliminării risipei, a costurilor intermediare excesive, a ineficienței, a suprafacturării și a corupției și să insiste asupra informării adecvate și la timp cu privire la rezultate și la folosirea fondurilor;

48. reiterează solicitarea adresată UE de a crea o bază de date centralizată și de a efectua o analiză a costurilor și a impactului tuturor ajutoarelor UE în Afganistan, deoarece lipsa unor date actualizate și sigure afectează eficacitatea și transparența ajutorului;

49. este de părere că Comisia ar trebui să ia în considerare introducerea unui sprijin bugetar sectorial; subliniază însă faptul că un astfel de ajutor ar trebui acordat numai în anumite condiții, având indicatori de impact cuantificabili, și că poate fi folosit numai împreună cu măsurile de dezvoltare a capacității și numai în administrațiile a căror structură organizațională și capacități de gestionare financiară au fost evaluate temeinic și considerate adecvate și transparente;

Perspectiva politicii de dezvoltare

50. subliniază că dirijarea ajutorului către țările afectate de conflicte implică acceptarea unui nivel ridicat de risc inerent în ceea ce privește obținerea de rezultate; subliniază că datorită cooperării cu ONU s-au putut obține rezultate în materie de dezvoltare într-un mediu operațional extrem de dificil; atrage atenția, cu toate acestea, că sunt necesare mai multe progrese în ceea ce privește creșterea gradului de asumare a răspunderii și de transparență față de UE în calitate de donator principal în sistemul ONU;

51. subliniază că eficacitatea ajutorului pentru Afganistan va fi îmbunătățită numai dacă se schimbă radical modul de abordare a problemei corupției, care a afectat țara din 2001, de la cel mai înalt până la cel mai jos nivel al administrației; subliniază faptul că fenomenul corupției la nivel înalt, acceptat implicit în primii ani de după 2001, subminează în prezent aproape ireversibil, în ochii cetățenilor afgani, legitimitatea instituțiilor create prin Constituția afgană; prin urmare, subliniază urgența absolută de a elimina această acceptare a corupției și de a asigura că justiția și Curtea de Conturi din Afganistan pot aborda cu fermitate această problemă majoră și se pot baza pe Uniunea Europeană ca un aliat puternic, credibil și coerent în această privință, care își va asuma un rol esențial în abordarea acestei provocări fundamentale pentru viitorul țării;

52. invită SEAE și Comisia să definească o strategie clară pentru furnizarea de asistență într-un context atât de fragil și cu un nivel ridicat de risc; ia act de faptul că eficacitatea ajutorului reprezintă unul dintre principiile-cheie ale politicii de dezvoltare a Uniunii Europene; subliniază că este esențială o gestionare corespunzătoare a riscurilor și că acest lucru presupune asigurarea unor resurse financiare și umane suficiente pentru a garanta monitorizarea atentă a fluxurilor de ajutoare și evaluarea rezultatelor;

53. ia act de angajamentul donatorilor de a canaliza cel puțin 50 % din ajutoarele pentru dezvoltare prin intermediul bugetului central al guvernului afgan în termen de doi ani; subliniază, cu toate acestea, că sprijinul bugetar trebuie însoțit de îmbunătățirea concretă a guvernanței în această țară și de o creștere a nivelului de încredere a donatorilor în gestionarea finanțelor publice (GFP) de către guvernul afgan și solicită reforme urgente și construirea de capacități pentru consolidarea sistemelor de GFP, reducerea corupției și îmbunătățirea execuției bugetare; invită Comisia să evalueze dacă ministerele și alte instituții afgane specifice, inclusiv cele descentralizate, ar putea deveni în viitor beneficiari eligibili ai sprijinului bugetar sectorial și, în caz afirmativ, în ce condiții, ținând seama de capacitatea financiară a instituțiilor afgane și de ritmul progreselor înregistrate în realizarea reformelor-cheie în domeniul GFP;

54. subliniază responsabilitatea autorităților afgane față de dezvoltarea structurală și pe termen lung; îndeamnă la o mai mare implicare a guvernului în eforturile de reconstrucție, democratizare, reducere a sărăciei și combatere a corupției; încurajează donatorii din UE să acorde o atenție deosebită sustenabilității pe termen lung a intervențiilor lor prin promovarea asumării răspunderii de către autoritățile afgane, prin investiții sistematice în construirea de capacități și prin evitarea proiectelor punctuale ce urmăresc obținerea de rezultate exclusiv pe termen scurt; subliniază, în acest context, rolul esențial al organizațiilor societății civile în asigurarea asumării răspunderii pentru procesul de reconstrucție și în protejarea împotriva riscului de corupție;

55. invită îndeosebi guvernul afgan să își concentreze eforturile asupra dezvoltării capacității instituționale în sectorul public și să dezvolte un program național unic de reformă a administrației publice; invită Comisia și statele membre să promoveze în mod colectiv reforma administrației publice în dialogul lor politic cu guvernul afgan și să sprijine în mod coordonat obiectivele guvernului afgan în acest domeniu;

56. îndeamnă UE să își mențină angajamentul față de dezvoltarea sustenabilă pe termen lung a Afganistanului și să continue să pună la dispoziție resursele adecvate și după 2014, atunci când autoritățile afgane vor fi singurele responsabile pentru asigurarea securității, iar ceilalți donatori ar putea începe să reducă finanțările; susține, în acest context, o ofertă fermă a UE care să confirme angajamentul Uniunii față de dezvoltarea unui parteneriat pe termen lung cu Afganistanul în perspectiva Conferinței Internaționale privind Afganistanul de la Bonn din 5 decembrie 2011; îndeamnă UE să caute noi parteneri și donatori străini din cadrul societății civile;

57. subliniază scăderea modestă a numărului de civili morți din 2010; susține că, fără o securitate națională, regională și civilă îmbunătățită, dezvoltarea va fi în continuare împiedicată și se vor pierde în continuare vieți; invită statele membre să recunoască securitatea consolidată ca o condiție prealabilă pentru dezvoltare și să își elaboreze politicile de ajutor pe baza acestei premise;

58. subliniază faptul că ajutorul pentru dezvoltare acordat de UE a contribuit la emanciparea femeilor în Afganistan; susține că participarea sporită a femeilor în domeniul politic și economic va îmbunătăți viața acestora și va contribui la reducerea riscului de continuare a conflictelor în Afganistan;

59. susține că actuala fragmentare a asistenței din partea donatorilor are un impact negativ asupra eficacității ajutorului și conduce la suprapunerea strategiilor; invită Comisia, statele membre și comunitatea internațională să își coordoneze mai bine eforturile în materie de ajutoare;

60. susține că una dintre cele mai importante probleme cu care se confruntă Afganistanul este reforma armatei naționale afgane (ANA) și a poliției naționale afgane (PNA); subliniază faptul că evaluările de performanță ale ANA și PNA nu se ridică la nivelul obiectivelor convenite; invită statele membre să își consolideze asistența în acest domeniu punând la dispoziție ofițeri formatori și prin schimburi de bune practici;

*

* *

61. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Curții de Conturi Europene, precum și guvernului și parlamentului Republicii Islamice Afganistan.